

BIULETYN

AMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

ISSN 1248-6939 | BEZPŁATNE CZASOPISMO INFORMACYJNE
CZECHOWICE-DZIEDZICE BRONÓW LIGOTA ZABRZEG

11/2020 listopad

40 lat komunikacji MIEJSKIEJ

W NUMERZE m.in.

40 LAT komunikacji
strony 2-5

NA SESJI
ULGI i podatki
strony 6-11

Gminna oświata
strona 12

Dla EKOLOGII i klimatu
strony 13-14

Punkt Informacji Turystycznej
w gminie
strony 14-17

EDUKACJA z historią w tle
strony 17-19

Jubileuszowy obelisk
strona 19

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

Ukazuje się 7 razy w roku (2020)

Wydawca:
URZĄD MIEJSKI
w Czechowicach-Dziedzicach
Plac Jana Pawła II 1
www.czechowice-dziedzice.pl

Nakład: 6000 egz.
Druk: Times, Czechowice-Dziedzice
Projekt, opracowanie graficzne,
skład i przygotowanie do druku - Red.

REDAKTOR NACZELNY:

Paweł Mizera Tel. 32 450 74 84
biuletyn@um.czechowice-dziedzice.pl

RADA PROGRAMOWA:

Maciej Kołoczek (przewodniczący)
Krzysztof Bergel
Andrzej Maj
Alicja Ogiegło

OKLADKA: Autobus PKM w centrum Czechowic-Dziedzic
ZDJĘCIE: PKM

WYDARZENIA

40 lat komunikacji miejskiej w gminie

Czterdzieści lat minęło...

W tym roku obchodzimy

**40. rocznicę działalności
KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ
w Czechowicach-Dziedzicach.**

Czechowice i Dziedzice w połowie XIX wieku weszły na szlak industrializacji. 17 grudnia 1855 roku na dziedzicki dworzec wjechał pierwszy pociąg, z Wiednia, rozpoczynając nową erę w dziejach dwóch wsi położonych na rubieżach Śląska Cieszyńskiego i Galicji.

W ciągu kilkadziesiąt lat Dziedzice były skomunikowane, żelaznymi drogami, z prawie całą ówczesną Europą. Bezpośrednio lub z przesiadkami można było dotrzeć:

- na południu do Wiednia, Zagrzebia, Triestu, Bogumina i Budapesztu,
- na zachodzie do Raciborza, Chałupki, Wrocławia, Berlina i Hamburga,
- na północy do Sosnowca (granica między dwoma zaborami i końcówką stacją Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej były Maczki, dzisiejsza dzielnica Sosnowca, tj. stacja „Granica”), Warszawy, Wilna, Petersburga, Gdańska i Gdyni,
- na wschodzie do Krakowa, Lwowa, Czerniowców, Odessy, a kiedy powstała Kolej Transsyberyjska, nawet i do Władywostoku na wschodnich krańcach Azji.

W tym czasie powstaje szereg fabryk i zakładów, z których znaczna część działa do dnia dzisiejszego, m.in. kopalnia „Silesia”, lokomoty-

wownia, Walcownia „Dziedzice”, rafineria „Schodnica”, rafineria Vacuum Oil Company, zapalokownia, fabryka kabli, fabryka brykietów, śledziownia, fabryka rowerów „Apolo”, zakłady elek-

tryczne „Kontakt”, zakłady materiałów opatrunkowych „POLFA” i wiele innych. Czechowice i Dziedzice to były dwie najbardziej uprzemysłowione wsie II Rzeczypospolitej.

Kolejny boom przemysłowy nastąpił po zakończeniu II wojny światowej. Gospodarka i przemysł potrzebowały surowców i produktów. Trwała odbudowa ze zniszczeń miast, wsi, dróg, mostów, zakładów i fabryk. Czechowice i Dziedzice – dysponując ogromnym potencjałem przemysłowym – dość szybko zapewniły sobie rynki zbytu. Miejsce zakłady zatrudniały wówczas ponad trzykrotnie więcej pracowników niż przed wojną. Zaczęli napływać chętni do pracy z całej Polski, wielu z nich osiedliło się później w mieście, ale wielu innych dojeżdżało do pracy. Nie zawsze kolej mogła dowieść pracowników, dlatego już wtedy zaczynał zyskiwać na znaczeniu transport autobusowy.

Po zakończeniu działań wojennych stan dróg publicznych w powiecie bielskim przedstawiał się dramatycznie, ponad 70 procent dróg było kompletnie zniszczonych i nie nadawało się do ruchu. Było zniszczonych również ponad 80% mostów, które podczas wojny wysadzili lub uszkodzili Niemcy saperzy.

Do końca 1949 roku wszystkie mosty odbudowano, a drogi naprawiono. Stosowano przy okazji nowe nawierzchnie drogowe, wówczas bardzo nowoczesne – typu bitumicznego. W 1963 roku, na 198 kilometrów istniejących dróg państwowych w powiecie bielskim, 188 kilometrów posiadało nawierzchnię tzw. ulepszoną, czyli kostkową i bitumiczną. Po-

prawa stanu dróg pozwoliła z kolei na wzrost ilości linii autobusowych PKS i MPK w powiecie bielskim. W okresie przedwojennym istniały cztery linie autobusowe, a w połowie lat 60-tych XX wieku było ich już 51. W tym

▷ okresie codziennie z komunikacji miejskiej i powiatowej korzystało blisko 50 tysięcy pasażerów. Problemem był także kiepskiej jakości tabor samochodowy, w większości stanowiły go bowiem samochody z demobilu wojskowego oraz problemy sprzętowe i warsztatowe.

Pierwsze autobusy trafiły na drogi powiatu bielskiego dopiero w 1948 roku, w ilości kilku sztuk. W latach 70-tych XX wieku kursowało ich już natomiast ponad 200, nie licząc autobusów MPK (cztery linie – 12 autobusów) i tramwajów (dwie linie: nr 1 – Dworzec PKP Bielsko-Biała – Miskowice Park i nr 2 – Dworzec PKP – ul. Piastowska).

Liczba dojeżdżających do pracy ciągle wzrastała. W Czechowicach-Dziedzicach, podobnie jak w Bielsku-Białej, na każde dziesięć pracujących aż sześć to osoby dojeżdżające.

Lata 70-te i 80-te XX wieku to okres tzw. naszej małej stabilizacji PRL-owskiej. Jednym z jej elementów staje się szeroko rozumiana turystyka autokarowa. Zakłady pracy wypożyczają autobusy od firm państwowych i miejskich na wycieczki zakładowe, grzybobrania, wyjazdy kolonijne, przewozy wczasowiczów itp. Walory turystyczne Beskidów, Bielska-Białej, Wapienicy, Skoczowa, Cieszyna oraz rozwój bazy turystycznej, w tym biwakowej i noclegowej, spowodowały, że coraz więcej ludzi przyjeżdżało w te tereny na turystyczne szlaki w celach rekreacyjnych.

Wszystkie powyższe uwarunkowania spowodowały, że w latach 80-tych XX wieku nastąpił gwałtowny

rozwój dróg i infrastruktury drogowej (dworce autobusowe, przystanki, kasy biletowe), komunikacji powiatowej, miejskiej i wojewódzkiej. W ślad za tym, 1 lipca 1980 roku w Katowicach, na mocy Zarządzenia Wewnętrznego Dyrektora Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacji, powołano do życia Oddział Autobusowy w Czechowicach-Dziedzicach (OACz). Nowy zakład podlegał bezpośrednio zakładowi WPK 7 w Tychach.

Pierwsza siedziba przedsiębiorstwa oraz pierwsza zajezdnia znajdowała się przy ulicy Legionów 85 (wtedy ul. 1 Maja). Teren dzierżawiono od czechowickiego MPGK. Pod tym adresem OACz pozostało aż do 2004 roku. Firma zatrudniała 37 pracowników, w tym piętnastu kierowców.

Kierownictwo w Oddziale Autobusowym Czechowice objął **Piotr Świerkot** (1980-81). Przedsiębiorstwo dysponowało 9 autobusami, przekazanymi przez WPK. Autobusy obsługiwały trzy linie komunikacyjne, o numerach od 1 do 3. Autobusy docierały do Ochodzy, Świerkowice i Czechowice Górnych. Sieć komunikacji miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach była obsługiwana przez au-

tobusy BERLIET i IKARUSY 260. Jeszcze w 1980 roku, jesienią, uruchomiono połączenie Żebracz – Zakłady Mięsne, obsługiwane autobusem marki JELCZ 043, czyli popularnym „ogórkiem”. Autobusy PKM odjeżdżały wówczas z przystanków zlokalizowanych przy ulicach **T o w a r o w e j** i **Niepodległości**.

Pod koniec roku 1980 czechowickie przedsiębiorstwo autobusowe obsługiwało w sumie pięć połączeń: – 545: Czechowice Zakłady Mięsne – Dworzec PKP – Zabrzeg Urząd Gminy,

– 546: Świerkowice- Lipowiec – Rafineria – Dworzec PKP – Walcownia – Kopalnia „Silesia”, – 547: Czechowice Górne – Lipowiec – Kopal. „Silesia”, – 548: Kopalnia „Silesia” – Kopernika – Rafineria – Czechowice Górne, – 549: Czechowice Zakłady Mięsne – Rafineria – Dworzec PKP – Żebracz – Dworzec PKP – Rafineria – Czechowice Zakłady Mięsne.

Najpopularniejszą linią w mieście była linia „549”, na której autobusy kursowały z częstotliwo-

FOT. PKM

**Przez 40 lat
wygląd autobusów
jeżdżących
po czechowickich
drogach nieco się
zmienił...
Duża w tym zasługa
władz gminy i PKM,
których działania
pozwalają skutecznie
aplikować
po środki
zewnętrzne.**

PKM dziękuje wszystkim autorom historycznych zdjęć, wśród których na wyrazy uznania zasługują w szczególności: Grzegorz Macura, Sebastian Kufel, Dariusz Hejduk, Paweł Adamus, Grzegorz Chromik, Jakub Jackiewicz.

FOT. PKM

▷ ścia 30 minut. Linia była obsługiwana przez kilka typów autobusów, ale tylko na tej linii, w całej historii czechowickiej komunikacji miejskiej, kursował jeden autobus przegubowy marki IKARUS 280.

W kolejnych latach miejska komunikacja w Czechowicach-Dziedzicach przeżywała wprost gigantyczne obciążenie. Autobusami podróżowały tysiące uczniów, pracowników umysłowych, robotników, emerytów, nauczycieli, matek z dziećmi, „przeziadkowiczów” z kolei oraz turystów. Zaowocowało to uruchamianiem kolejnych linii autobusowych: – 547 BIS: Kopalnia „Silesia”, – 545 s: Ligota Miliardowice – Czechowice Zakład farmaceutyczny POLFA (kursy tylko w dni świąteczne). Linie 545 przedłużono do przystanku Zabrzeg Poczta, a później do przystanku Ligota Miliardowice Ośrodek Zdrowia.

W kwietniu 1991 władze miasta Czechowice-Dziedzice, na czele z burmistrzem **Janem Bergerem**, rozpoczęły starania o komunalizację majątku WPK na terenie gminy Czechowice-Dziedzice. Zmiana struktury własnościowej miała nastąpić pod warunkiem zapewnienia środków finansowych na dotację eksploatacyjną, na wyposażenie zaplecza technicznego, przez Wojewodę Katowickiego.

1 października 1991 roku powołano do życia Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej (PKM). Tymczasowym kierownikiem został **Sylwester Broncel**, dotychczasowy kierownik OACz. WPK (od 1981). Od 17 grudnia 1996 roku S. Broncel pełnił funkcję dyrektora PKM. Wraz z przekształceniem zakładu, nastąpiła zmiana numeracji linii. W 1994 roku numeracja linii wyglądała już następująco: – 1: Zakłady Mięsne – Ligota Miliardowice Ośrodek Zdrowia, – 1s: POLFA – Ligota Miliardowice Ośrodek Zdrowia, – 2: KWK „Silesia” – Świerkowice, – 3: KWK „Silesia” – Czechowice Górne, – 4: KWK „Silesia” – Czechowice Górne, – 5: Zakłady Mięsne – Osiedle Północ, – 6: Bronów – Dworzec PKP Czechowice-Dziedzice, – VII: Czechowice-Dziedzice Dworzec – Bielsko-Biała Dworzec PKP (ul. Podwale).

Linia „VII”, otwarta w 1994 roku, była początkowo obsługiwana przez jeden autobus i oznaczona była siódmką arabską. Z biegiem czasu pojawiły się głosy, że po Bielsku-Białej jeździ już jedna „7” i wśród niezorientowanych pasażerów dochodzi do częstych pomyłek. W odpowiedzi na postulaty pasażerów zarząd cze-

chowickiego PKM-u zmienił arabską „7” na rzymski odpowiednik. Była to jedyna linia w całej Polsce oznaczona cyfrą rzymską, a z biegiem lat stała się ona sztan-darową linią PKM Czechowice-Dziedzice. W 2003 „siódmkę” wydłużono aż do kopalni „Silesia”.

Tabor autobusowy (łącznie 9 sztuk) stanowiły samochody marki JELCZ M11 i L11. Z dniem 1 lipca 1997 Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach zostało przekształcone w zakład budżetowy.

Przełom XX i XXI wieku zapoczątkował zmiany w taborze autobusowym czechowickiego PKM-u.

W latach 1999-2000 zakład zakupił autobusy SOLARIS, jedne z pierwszych niskopodłogowych autobusów na Podbeskidziu. W latach następnych dokupiono kolejne SOLARIS-y, w wersjach 10, 12, 15-metrowych. Tabor autobusowy jest dominowany przez markę SOLARIS.

We wrześniu 2004 roku otwarto nową zajezdnię PKM Czechowice-Dziedzice, przy ulicy Drzymały, w której działa do dziś. Wyposażona jest w nowoczesne biura, zajezdnię dla pojazdów, warsztaty, stację paliw (na potrzeby własne), myjnię samochodową, stanowiska do naprawy, stanowiska kanałowe, itp.

Wraz z rozwojem nowoczesnej floty autobusowej oraz spełniania prośby i oczekiwania pasażerów, postanowiono otworzyć nowe połączenia. Pojawiła się, w 2009 roku, kolejna rzymska linia w Czechowicach-Dziedzicach – „X”. Połączyła ona Bronów, Ligotę i Zabrzeg z Bielskiem-Białą.

W czechowickim PKM nastąpiła zmiana na fotelu dyrektorskim, w 2007 roku nowym dyrektorem został **Jan Matl** (od 2014 jako Prezes PKM), który piastował to stanowisko aż do przejścia na emeryturę w 2019 roku. Aktualnym prezesem przedsiębiorstwa jest dr **Rafał Kupczak**, od stycznia 2020 roku (wcześniej, od 2014 r., pełnił on funkcję Wiceprezesa spółki).

Dzięki unijnej dotacji udało się zrealizować projekt „Nowoczesna komunikacja w Czechowicach-Dziedzicach”, tj. zakup 6 pojazdów nowej generacji marki SOLARIS oraz wdrożono system zarządzania flotą (system zarządzania taborem transportu publicznego, system dynamicznej informacji pasażerskiej, system zliczania potoków pasażerskich oraz system monitoringu w pojazdach) Więcej o realizowanych przez PKM projektach piszemy obok.

Rewitalizacja taboru PKM-u umożliwiła wycofanie z eksploatacji najstarszych pojazdów, pamiętających jeszcze czasy WPK, jak np. autobusy marki JELCZ. Aktualnie przedsiębiorstwo posiada 20 autobusów kursujących na 11 liniach, w tym jedynego wyprodukowanego w tym wariantcie IKARUSA 260.59E, zarejestrowanego obecnie jako pojazd zabytkowy.

W najbliższych latach zarząd PKM-u chce powiększyć tabor autobusowy, stawiając ciągle na najnowocześniejsze rozwiązania. Aby polepszyć obsługę pasażerską pojawiają się biletomaty na przystankach i w autobusach. Czechowicki PKM, każdego dnia działalności udowadnia, że jest przedsiębiorstwem XXI wieku i że dążyć chce ku świetlanej przyszłości. Życzymy kolejnych „czterdziestek” i do zobaczenia na czechowickich drogach! (JACEK CWETLER) ■

Szewowie PKM. Od góry, kolejno – Sylwester BRONCEL (kierownik, później dyrektor), Jan MATL (dyrektor, potem prezes) i dr Rafał KUPCZAK (prezes od 2020 r.).

Na dolnym zdjęciu – nowoczesna zajezdnia PKM przy ulicy M. Drzymały, oddana do użytku w 2004 roku.

NOWOCZEŚNIE, wygodnie i bezpiecznie

**PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ
w Czechowicach-Dziedzicach od lat dba o to,
aby autobusy wożące miesz-
kańców Czechowic-Dziedzic
– zarówno miasta,
jak i sołectw – były nowo-
czesne, wygodne i bezpiecz-
ne, a także ekologiczne.
W tym celu udanie sięga
po środki zewnętrzne,
o czym wielokrotnie
już pisaliśmy na łamach
biuletynu. Teraz pora
na autobusy elektryczne.**

Czechowice-Dziedzice dotrzymują kroku największym miastom w Polsce pod względem wdrożeń innowacyjności w komunikacji miejskiej. Obecnie trwają przygotowania do realizacji projektu „Elektromobilna komunikacja miejska w Czechowicach-Dziedzicach”, przewidującego m.in. zakup i dostawę dwóch autobusów elektrycznych przegubowych klasy MEGA o długości 18 metrów, budowę stacji szybkiego ładowania wraz z zasilaniem energetycznym (zlokalizowanej na terenie placu postojowego przystanku Czechowice-Dziedzice „Silesia” i wyposażonej w ładowarkę pantografową) oraz budowę stacji wolnego ładowania wraz z zasilaniem energetycznym (zlokalizowanej na terenie zajezdni autobusowej PKM przy ulicy Drzymały 16 i wyposażonej w dwie ładowarki typu plug-in). Planowana kwota całkowita projektu to 7.546.900 zł netto, dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskie-

go na lata 2014-2020 ma wynieść 3 miliony złotych netto, zaś dofinansowanie w ramach Narodowego funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – kolejne 3 miliony złotych netto. Wkład własny do projektu w postaci pożyczki z NFOŚiGW stanowi kwotę 1.546.900 zł, a projekt ma się zakończyć w sierpniu 2022 roku. W listopadzie br. ogłoszono przetarg, w ramach którego zakupione zostaną oba autobusy przegubowe wraz z potrzebną do ich eksploatacji infrastrukturą. Nowoczesne, ekologiczne autobusy elektryczne zastąpią wyeksploatowane 15-metrowe SOLARIS-y.

– *Dzięki skutecznej aplikacji o środki zewnętrzne, kosztowna, ale bardzo potrzebna inwestycja w tabor miejskiego przewoźnika zostanie zrealizowana przy znacznym, sięgającym około 80 procent wartości zadania, udziale środków spoza budżetu PKM – mówi Rafał Kupczak, Prezes Zarządu czechowickiej spółki. – Gmina Czechowice-Dziedzice od dłuższego czasu deklaruje gotowość do wprowadzenia do eksploatacji autobusów zeroemisyjnych, przy uzyskaniu środków zewnętrznych na ten cel. Uwzględniając potencjalne korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne dla mieszkańców, planowane jest przeprowadzenie modernizacji floty PKM w oparciu o autobusy elektryczne – akumulatorowe. Uzyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych zrekomensuje wyższe nakłady inwestycyjne w porównaniu do zakupu autobusów o napędzie konwencjonalnym – spalinowym.*

Działania czechowickiego przewoźnika wpisują się w starania gminy, mające na celu poprawę jakości powietrza w mieście, obniżenie poziomu hałasu oraz podniesienie komfortu użytkownika komunikacji publicznej. Warto w tym miejscu przypomnieć, że wcześniej PKM – przy znacznym udziale środków zewnętrznych – zakupiło 4 autobusy SOLARIS Urbino 12 z nowoczesnymi, niskoemisyjnymi silnikami

spełniającymi surową normę EURO 6, a następnie 3, jeszcze nowocześniejsze i jeszcze bardziej ekologiczne autobusy hybrydowe – kolejnym krokiem będzie właśnie zakup pierwszych autobusów elektrycznych.

Autobusy elektryczne różnych marek, w tym 18-metrowe, były już w naszym mieście testowane. Przypomnijmy, że testujący te pojazdy w trudnych warunkach miejskich kierowcy wśród zalet najczęściej wymieniali dynamikę pojazdu, komfortowe zawieszenie, niski poziom hałasu, płynność jazdy i wysoką estetykę połączoną z funkcjonalnością. Elektryczne, ciche i nie zanieczyszczające powietrza pojazdy spotykały się również z uznaniem ze strony pasażerów.

Przypomnijmy, iż w latach 2009-2011 zrealizowano projekt „Nowoczesna komunikacja w Czechowicach-Dziedzicach” w ramach konkursu Regionalnego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, w wyniku którego zakupiono 6 nowoczesnych autobusów niskopodłogowych (trzy o długości 10 metrów i trzy 12-metrowe) oraz wdrożono w PKM system zarządzania flotą. Wartość całkowita projektu to 6.766.233,37 zł, a dofinansowanie wyniosło 4.651.348,09 zł.

W ubiegłym roku zakończono z kolei realizację projektu „Przyjazna komunikacja w Czechowicach-Dziedzicach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), a zakres projektu obejmował m.in. zakup czterech kolejnych, nowoczesnych, niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów klasy

Niebawem do Czechowic-Dziedzic trafią pierwsze AUTOBUSY ELEKTRYCZNE. To kolejny krok gminy – po autobusach z niskoemisyjnymi silnikami spalinowymi oraz hybrydowymi – w stronę w pełni EKOLOGICZNEGO, nowoczesnego transportu miejskiego.

„maxi”, napędzanych silnikiem Diesla spełniającym normy emisji spalin EURO 6, jak również zakup trzech nowoczesnych, niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów klasy „maxi” o napędzie hybrydowym. W ramach projektu rozbudowano także system zarządzania flotą i wybudowano stanowisko kontrolno-diagnostyczne autobusów. Całkowita wartość projektu to 10.809.670,48 zł, a planowane całkowite wydatki kwalifikowane wyniosły 8.544.599,99 zł. Dofinan-

▷ sowanie z UE osiągnęło poziom 7.262.909,99 złoteo, tym samym wkład własny do projektu wyniósł 1.281.690 złotych.

Rozbudowa systemu zarządzania flotą, zakończona w ubiegłym roku, obejmowała m.in. system dynamicznej informacji pasażerskiej – zarówno na tablicach przystankowych dworca autobusowego, jak i w postaci dostępu do dedykowanego, internetowego portalu. Dzięki realizacji projektu, wszystkie autobusy PKM wyposażone są w blokadę alkoholową. Dodatkowo – w celu poprawy bezpieczeństwa – we wszystkich autobusach zainstalowano cyfrowy monitoring wizyjny, który w sytuacjach awaryjnych jest również dostępny online z centrum dyspozytorskiego. W sytuacji zagrożenia, kierujący ma możliwość uruchomienia przycisku antynapadowego. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pasażerów, wszystkie autobusy PKM wyposażone zostały w ładowarki USB. Autobusy posiadają również dotykowy terminal kierowcy, informujący m.in. o opóźnieniu lub przyspieszeniu kursu. Zamontowane również zostały kasowniki wielofunkcyjne umożliwiające przyszłą rozbudowę systemu w kierunku elektronicznych rozliczeń opłat za przejazdy. W ramach projektu PKM wzbogacił się również o specjalistyczne oprogramowanie do zarządzania rozkładem jazdy oraz optymalizacji połączeń.

Niewątpliwą nowością – i znaczącym ułatwieniem dla pasażerów – jest to, że każdy przystanek autobusowy posiada (dostępną poprzez zwykłą przeglądarkę internetową, a na dworcu autobusowym – na wyświetlaczach nad poszczególnymi peronami) wirtualną tablicę przystankową, na której można w każdej chwili sprawdzić rzeczywisty czas odjazdów autobusów. Nie trzeba już czekać na przystanku w niepewności, kiedy autobus nadjedzie, czy jest opóźniony i jaki jest czas ewentualnego opóźnienia. Tym bardziej, że planuje się, iż – w miarę możliwości budżetowych – w kolejnych latach wyświetlacze pojawią się na najbardziej uczęszczanych przez pasażerów przystankach.

Wirtualny portal systemu dynamicznej informacji pasażerskiej jest dostępny na stronie internetowej PKM (www.pkm.czechowice-dziedzice.pl) i – co niezwykle istotne – jest on w pełni responsywny, co oznacza, że będzie można korzystać z niego w urządzeniach mobilnych, a wystarczy do tego zwykła przeglądarka internetowa (nie jest konieczne instalowanie kolejnej aplikacji). (PKM | Red.) ■

FOT. PKM

Odnowiony punkt sprzedaży biletów PKM

W listopadzie br. dobiegł końca remont PUNKTU SPRZEDAŻY BILETÓW przy dworcu autobusowym.

Dzięki wykonanym pracom zwiększyły się komfort i jakość obsługi. W celu usprawnienia obsługi klientów przygotowano dwa stanowiska kasowe i większą ilość miejsca dla pasażerów.

Głównym zadaniem punktu jest sprzedaż biletów, jednak zatrudnieni tam pracownicy służą także informacją i wskazówkami dotyczącymi zasad korzystania z czechowickiej komunikacji miejskiej. (PKM | Red.) ■

Z głębokim żalem żegnamy

Ś.p.

Wojciecha Szkucika

*Radnego Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach
kadencji 1998-2002*

*Rodzinie i najbliższym
składamy wyrazy wielkiego współczucia*

*Przewodniczący
Rady Miejskiej
Damian Żelazny
wraz
z radnymi*

*Burmistrz
Czechowic-Dziedzic
Marian Błachut
wraz
ze współpracownikami*

NA SESJI RADY MIEJSKIEJ

ULGI I PODATKI w 2021 roku

Na sesji Rady Miejskiej, która odbyła się 24 listopada br., radni uchwalili wprowadzenie ULGI W WYSOKOŚCI OPŁATY za odbiór odpadów komunalnych dla osób, które zadeklarują kompostowanie odpadów „bio”.

Uchwalono również wysokość stawek PODATKÓW OD NIERUCHOMOŚCI I ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH, które będą obowiązywały na terenie gminy w przyszłym roku.

Na listopadowej sesji radni podjęły uchwałę w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne.

Ulga za kompostownik

Zwolniono częściowo z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Wysokość zwolnienia to 1 złoty miesięcznie od każdego mieszkańca uwzględnionego w obliczeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zwolnienie obowiązuje

po złożeniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której właściciel nieruchomości deklaruje, że będzie kompostował bioodpady stanowiące odpady

komunalne w kompostowniku przydomowym, a przysługuje od miesiąca, w którym nastąpiło złożenie takiej deklaracji.

Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2021 roku. Od właścicieli nieruchomości, którzy zadeklarują kompostowanie odpadów „bio”, zostaną odebrane pojemniki na odpady „bio” i te odpady nie będą już od nich odbierane przez firmę dokonywającą wywozu odpadów. Jednocześnie mieszkańcy taki będzie mógł zawozić odpady „bio” i odpady zielone na PSZOK.

Podjęcie uchwały związane jest z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.). Zgodnie z art. 6k ust. 4a tej ustawy, rada gminy zobowiązana jest w drodze uchwały do zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpa-

dy stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Zgodnie z tym zapisem ustawowym, do obliczeń kwoty zwolnienia wykorzystano cenę jednostkową za zagospodarowanie odpadami „bio” z formularza ofertowego firmy, która realizuje obecnie odbiór odpadów na terenie gminy. Miesięczny koszt firmy w roku 2020 wynosi 742.181,40 zł, w tym miesięczny

koszt odbioru odpadów „bio” – 63.927,36 zł. Koszty zagospodarowania odpadów „bio” do całości kosztów wynoszą zatem 8,62%. Miesięczny koszt odbioru odpadów „bio” w wysokości 63.927,36 zł dzielony przez ilość zadeklarowanych mieszkańców (40.868) wynosi 1,57 zł, czyli innymi słowy tyle wynosi koszt zagospodarowania odpadów „bio” na jedną osobę. Ponieważ z ulgi – zgodnie z zapisami ustawy – mogą skorzystać tylko mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej, w kalkulacji odliczono koszt zagospodarowania

odpadów „bio” z zabudowy wielorodzinnej (obejmującej w naszej gminie – zgodnie ze złożonymi deklaracjami – 15.336 osób, co – pomnożone razy 1,57 zł – daje 24.077,52 zł), a następnie odjęto ten koszt od miesięcznego kosztu odbioru odpadów „bio” (ustalonego w wyso-

Od 1 stycznia 2021 roku częściowo zwolnieni z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy zadeklarują kompostowanie bioodpadów w kompostowniku przydomowym. Wysokość zwolnienia to ZŁOTÓWKA MIESIĘCZ-NIE od każdego mieszkańca uwzględnionego w obliczeniu opłaty.

W ramach prowadzonej od 2017 roku akcji, do mieszkańców gminy trafiło dotąd w sumie 1.860 SZTUK KOMPOSTOWNIKÓW. Oznacza to, że w zakupione przez gminę kompostowniki wyposażona jest już CO CZWARTA, ZNAJDUJĄCA SIĘ NA TERENIE GMINY CZECHOWICE -DZIEDZICE, nieruchomość zabudowana domem jednorodzinny.

▷ kości 63.927,36 złote), co dało koszt zagospodarowania odpadów „bio” w zabudowie jednorodzinnej w wysokości 39.849,84 złote. Kwotę 39.849,84 zł pomnożono razy 100 i podzielono przez miesięczny koszt firmy w roku 2020, czyli 742.181,40 złote, co dało wynik 5,37 procent. Biorąc pod uwagę obowiązującą w 2020 roku stawkę opłaty za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców (w wysokości 19 złotych) i procentowy udział odpadów „bio” w zabudowie jednorodzinnej, na postawie tak dokonanych obliczeń uzyskano kwotę ulgi dla osób kompostujących w wysokości 1,02 złote.

Zwolnienie z opłaty z tytułu kompostowania odpadów „bio” jest wprowadzane po raz pierwszy od nowego roku i nie wiadomo, ile odpadów zielonych będzie oddawanych na PSZOK po zniesieniu limitu odpadów na nie. Dopiero na przestrzeni roku będzie można przeanalizować sytuację, ponieważ znana będzie zarówno ilość odpadów zielonych przyjmowanych na PSZOK, jak i ilość osób kompostujących odpady „bio”. Osoby korzystające z ulgi nadal będą mogły oddawać odpady zielone i odpady „bio” na PSZOK, co może być nadużywane, dlatego niewykluczone będą korekty w wysokości ulgi, gdyż należy pamiętać, że – zgodnie z obowiązującymi przepisami – gminny system gospodarki odpadami komunalnymi musi się samofinansować, ponieważ gmina nie może od niego dopłacać ze swojego budżetu. Tym bardziej, że nie wiadomo jaki będzie rzeczywisty koszt zagospodarowania odpadów w 2021 roku, gdyż od nowego roku zmieni się sposób rozliczania gminy z wykonawcą, ogłoszony też został nowy przetarg na odbiór odpadów i jeszcze nie wiadomo (stan na koniec listopada br. – przyp. red.), jak ostatecznie będą wyglądały koszty systemu w przyszłym roku.

Rada Miejska obradowała 24 listopada 2020 r.

Na sesji 24 listopada 2020 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XXVII/306/20 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 1) Nr XXX/344/20 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr XXX/345/20 w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2020,
- 3) Nr XXX/346/20 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy (...) dla określonych terenów w rejonie Czechowice Górne po zachodniej stronie DK1 – etap 1,
- 4) Nr XXX/347/20 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie gminy (...),
- 5) Nr XXX/348/20 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie gminy (...),
- 6) Nr XXX/349/20 w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/224/12 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim w Czechowicach-Dziedzicach, maksymalnej opłaty za wyżywienie oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat,
- 7) Nr XXX/350/20 w sprawie ustalenia stawki opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych i dworca,
- 8) Nr XXX/351/20 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozyskują się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (...),
- 9) Nr XXX/352/20 w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne,
- 10) Nr XXX/353/20 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i sposobu jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- 11) Nr XXX/354/20 w sprawie Rocznej Programu Współpracy gminy (...) z organizacjami pozarządowymi oraz z pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021,
- 12) Nr XXX/355/20 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2021,
- 13) Nr XXX/356/20 w sprawie przyjęcia gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2021,
- 14) Nr XXX/357/20 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Czechowicach-Dziedzicach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- 15) Nr XXX/358/20 w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych na lata od 2021 do 2023 w gminie (...) dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Czechowicach-Dziedzicach Sp. z o.o.,
- 16) Nr XXX/359/20 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonych w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu,
- 17) Nr XXX/360/20 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego działek oraz prawa własności budowli,
- 18) Nr XXX/361/20 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas oznaczony do 3 lat, której przedmiotem jest nieruchomość gruntowa położona przy ul. Żwirki i Wigury w Czechowicach-Dziedzicach, będąca w użytkowaniu wieczystym gminy (...),
- 19) Nr XXX/362/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Kolejowej 9 w Czechowicach-Dziedzicach (15,34 metra kwadratowego),
- 20) Nr XXX/363/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Kolejowej 9 w Czechowicach-Dziedzicach (...) (40,86 metra kwadratowego),
- 11) Nr XXX/364/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Kolejowej 21 w Czechowicach-Dziedzicach.

WSZYSTKIE UCHWAŁY I PROJEKTY UCHWAŁ MOŻNA ZNALEŹĆ NA www.bip.czechowice-dziedzice.pl ■

Analizowano również pomysł zwolnienia z części opłaty za wywóz śmieci właścicieli nieruchomości, którzy nie oddają popiołu, jednak – jak twierdzono na sesji – obecnie nie ma nie-

stety prawnej możliwości do uchwalenia przez samorząd takiej ulgi, a jej wprowadzenie zostałoby zakwestionowane przez nadzór prawny i uchwała taka zostałaby uchylona. ►

PORÓWNIANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STAWEK podatku od nieruchomości Gminie Czechowice-Dziedzice i miejscowościach ościennych i w regionie (stawki aktualne na 24.11.2020 r., w zł)

	CZECHOWICE-DZIEDZICE	BIELSKO-BIALA	BESTWINA	JASIENICA	PSZCZYNA	GOSZALKOWICE-ZDRÓJ	CHYBIE	WILAMOWICE	ŻYWIEC	KOZY
od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gosp.	0,82	0,95	0,82	0,80	0,90	0,84	0,91	0,89	0,90	0,89
od gruntów pod wodami powierzchniowymi	4,28	4,80	4,64	4,80	4,80	4,80	4,80	4,80	4,78	4,54
od gruntów pozostałych	0,30	0,50	0,43	0,35	0,34	0,27	0,35	0,34	0,38	0,42
od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji	2,98	3,15	3,08	3,15	3,15	3,15	0,37	3,15	3,15	0,42
od budynków mieszkalnych	0,70	0,81	0,79	0,71	0,81	0,60	0,77	0,81	0,73	0,81
od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodar.	22,91	23,90	22,36	22,70	23,00	20,16	22,35	22,75	23,72	23,90
od budynków zajętych na prow. dział. gosp. obrotu mat. siewnym	10,25	11,18	10,59	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18	10,98	11,18
od budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	4,84	4,87	4,71	4,87	4,80	4,87	4,87	4,87	4,87	4,87
od budynków pozostałych	5,82	8,05	7,56	8,05	6,80	6,19	5,00	4,10	7,81	4,70
				5,60					7,41	6,60
od budowli	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%

Podatek od nieruchomości

Podjęcie uchwał w sprawach podatku od nieruchomości – zgodnie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – należy do wyłącznej kompetencji rad gmin. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych ustala tylko wysokość górnych granic kwotowych stawek podatku od nieruchomości, które – zgodnie z jej zapisami – nie mogą przekroczyć maksymalnych wysokości ustalonych dla poszczególnych przedmiotów opodatkowania. Górne granice stawek kwotowych określa minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia (w tym przypadku jest to Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021 – M.P. z 2020 poz. 673). Zgodnie z powyższymi przepisami, stawki podatku od nieruchomości corocznie ulegają zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych. Zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, w I półroczu 2020 roku (w stosunku do pierwszego półrocza 2019 r.) wskaźnik wzrostu cen osiągnął poziom 103,9 (czyli nastąpił wzrost cen o 3,9%), co oznacza wzrost górnych stawek podatku od nieruchomości o 4 procenty.

Należy podkreślić, iż w Gminie Czechowice-Dziedzice stawki podatku od nieruchomości zawsze były ustalane przez Radę Miejską na poziomie dużo niższym, niż stawki maksymalne ogłaszane przez Ministra Finansów. Podobnie teraz – w projekcie uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie gminy burmistrz zaproponował stawki, które uległy podwyższeniu o 4% w stosunku do stawek maksymalnych, a zatem ich wzrost wynosi taką samą wartość, o którą zostały podniesione górne stawki podatku przez Ministra Finansów.

Podkreślić należy również, że te podwyższone stawki na terenie gminy nadal nie osiągają poziomu maksymalnych określonych w powołanych przepisach, przy czym – w zależności od rodzaju przedmiotu opodatkowania – ich wzrost został ustalony na różnym poziomie. Przykładowo, w przypadku gruntów oznaczonych

CIĄG DALSZY NA STRONIE 10

Uchwała Nr XXX/347/20 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice

Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach uchwała:

§ 1. Określa się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice stawki podatku od nieruchomości w skali roku podatkowego w następującej wysokości:

1) od gruntów:

- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - 0,86 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni,
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 4,47 zł od 1 ha powierzchni,
- oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako użytek o symbolu dr – droga, jeśli nie są zajęte pod budowlę drogi, a faktycznie są użytkowane rolniczo – 0,03 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 0,32 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni,
- niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 802, 1086), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,11 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni.

2) od budynków lub ich części:

- mieszkalnych – 0,74 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni użytkowej,
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 23,85 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni użytkowej,
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 10,69 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni użytkowej,
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 5,03 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni użytkowej,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 6,11 zł od 1 metra kwadratowego powierzchni użytkowej.

3) od budowli – 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1170, 2018 r. poz. 2244).

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Czechowic-Dziedzic.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XVI/148/19 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 29 października 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice (Dz.U.Woj.ŚL. z 2019 r. poz.7539).

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Uchwała Nr XXX/348/20 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice

Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach uchwała:

§ 1. Określa się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice stawki podatku od środków transportowych w skali roku podatkowego w następującej wysokości:

- od samochodu ciężarowego w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu
 - powyżej 3,5 tony do 5,5 tony włącznie 482,00 zł,
 - powyżej 5,5 tony do 9 ton włącznie 1.012,00 zł,
 - powyżej 9 ton i poniżej 12 ton 1.204,00 zł.

CIĄG DALSZY NA STRONIE 10

▷ w ewidencji gruntów i budynków jako użytek drogowy, lecz nie zajętych pod budowlę drogową a użytkowane rolniczo, stawka pozostała na poziomie 0,03 złotego od 1 metra kwadratowego powierzchni. Stawka od budynków lub ich części związanych z udzieleniem świadczeń zdrowotnych (w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej), zajętych przez podmioty udzielających tych świadczeń, została natomiast podniesiona o 4,5% do wysokości górnej granicy stawki kwotowej określonej w Obwieszczeniu Ministra Finansów.

Pomimo nieznacznego wzrostu, w Gminie Czechowice-Dziedzice nadal obowiązują jedne z niższych stawek podatkowych. W związku z tym, że na terenie gminy nie mają zastosowania górne granice stawek określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów, to ubytki z tego tytułu dla budżetu gminy w 2021 wyniosą 3.157.711,78 złotego (w przypadku podatku od osób fizycznych jest to 1.910.344,70 zł, a od osób prawnych – 1.247.367,08 złotego). Nowe stawki obowiązywać będą od 1 stycznia 2021 r.

...i od środków transportowych

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, rada gminy określa w drodze uchwały wysokość stawek podatku od środków transportowych, przy czym stawki ustalone przez radę nie mogą być niższe od stawek minimalnych ustalonych w obwieszczeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 października 2020 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2021 r. ani też wyższe od stawek maksymalnych ustalonych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych ▶

FOT. PAWEŁ MŁODKOWSKI (ZDJĘCIE ILLUSTRACYJNE)

2. **od samochodu ciężarowego** o dopuszczalnej masie całkowitej w zależności od zawieszenia osi jezdnych i liczby osi:

liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	osie jezdne z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia
DWIE OSIE			
12	18	1.814,00	1.814,00
18	26	2.532,00	2.657,00
26	29	2.657,00	1.225,00
29		2.657,00	2.657,00
TRZY OSIE			
12	18	1.814,00	1.814,00
18	26	2.532,00	2.657,00
26	29	2.657,00	2.657,00
29		2.657,00	2.657,00
CZTERY OSIE I WIĘCEJ			
12	18	1.019,00	1.019,00
18	26	1.019,00	1.019,00
26	29	1.019,00	2.657,00
29		2.924,00	2.924,00

3. **od ciągników siodłowych i balastowych**, o których mowa w art.8 ust.3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton:

liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów (w tonach)	stawka podatku (w złotych)	
od 3,5	poniżej 12	1.566,00

4. **od ciągników siodłowych i balastowych**, o których mowa w art.8 ust.3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej 12 ton, w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu i rodzaju zawieszenia:

liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów (w tonach)		stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	osie jezdne z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
DWIE OSIE			
12	31	548,00	899,00
31	37	1.382,00	2.261,00
37	40	1.382,00	1.895,00
40		2.384,00	2.384,00
TRZY OSIE I WIĘCEJ			
12	31	1.219,00	1.685,00
31	37	1.219,00	1.685,00
37	40	1.219,00	1.685,00
40		2.384,00	2.493,00

5. **od przyczep lub naczep**, o których mowa w art.8 ust.5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, (z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego):

liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów (w tonach)	stawka podatku (w złotych)	
od 7	poniżej 12	758,00

6. **od przyczep lub naczep**, o których mowa w art.8 ust.6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów (naczepa/przyczepa + pojazd silnikowy) i rodzaju zawieszenia (z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego):

liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	osie jezdne z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia
JEDNA OŚ			
12	28	313,00	1.139,00
28	37	313,00	1.139,00
37		313,00	1.139,00
DWIE OSIE			
12	28	1.012,00	1.139,00
28	37	1.519,00	1.519,00
37		1.604,00	1.663,00
TRZY OSIE I WIĘCEJ			
12	28	1.192,00	1.192,00
28	37	1.519,00	1.519,00
37		1.604,00	1.604,00

7. **od autobusów**, o których mowa w art. 8 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:

liczba miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy	stawka podatku (w złotych)
mniej niż 22 miejsca	1.326,00
równiej lub większej niż 22 miejsca	2.049,00

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Czechowic-Dziedzic.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XL/422/17 Rady Miejskiej (...) z dnia 24 listopada 2017 r.

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice (Dz. Urzęd. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 5856).

§ 4-5. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy (...), podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Zwalnia się od podatku od środków transportowych:

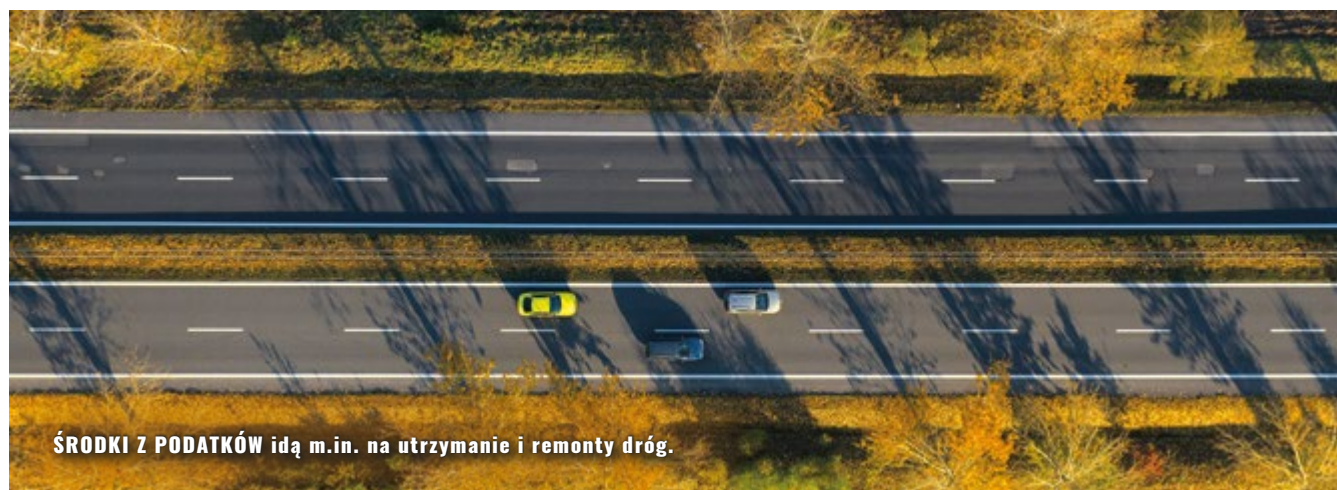
1. pod warunkiem wzajemności – środki transportowe będące w posiadaniu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i innych misji zagranicznych, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, oraz członków ich personelu, jak również innych osób zrównanych z nimi, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają miejsca pobytu stałego na terytorium RP;
2. środki transportowe stanowiące zapasy mobilizacyjne, pojazdy specjalne oraz pojazdy używane do celów specjalnych w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym;
3. pojazdy zabytkowe, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym. (BRM/UM | Red.) ■

▷ w 2021 r. Podobnie i w tym przypadku, zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 15 lipca 2020 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2020 r. w stosunku do pierwszego półrocza 2019 r. wyniósł 103,9 (co oznacza wzrost cen o 3,9%), wobec powyższego stawki maksymalne na rok 2021 wzrosły zgodnie ze wskaźnikiem.

Określone w projekcie uchwały stawki podatku od środków transportowych, dla stawek, w których są pojazdy, zostały utrzymane w tej samej wysokości co w latach poprzednich. Stawki minimalne przeliczane są zgodnie z procentowym wskaźnikiem kursu EURO na pierwszy dzień roboczy października danego roku w stosunku do kursu EURO w roku poprzedzającym dany rok podatkowy – w przypadku, gdy wskaźnik ten jest równy lub wyższy niż 5%. W związku z tym, że wskaźnik ten nie przekroczył wskazanego progu, minimalne stawki podatku od środków transportowych, które obowiązywać będą w 2021 roku pozostaną na niezmiennym poziomie w stosunku do obowiązujących w tym roku.

Wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie gminy zostały utrzymane na poziomie lat ubiegłych, nadal też obowiązuje zróżnicowanie stawek w zależności od ilości osi, rodzaju zawieszenia oraz dopuszczalnej masy całkowitej pojazdów. Zlikwidowano natomiast zróżnicowanie stawek podatku ze względu na wpływ pojazdu na środowisko naturalne, gdyż samochody objęte w większym stopniu takimi właściwościami stanowią obecnie około 10% wszystkich pojazdów silnikowych, zaś pozostawiając tego typu podział należałoby wyodrębnić stawki dla pojazdów z instalacją gazową, elektryczną czy z napędem gazem ziemnym, co z kolei spowodowałoby brak przejrzystości. (BRM/UM | Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

ŚRODKI Z PODATKÓW idą m.in. na utrzymanie i remonty dróg.

Analiza gminnej oświaty

**Na wspólnym posiedzeniu KOMISJI
POLITYKI SPOŁECZNEJ oraz KOMISJI
OŚWIATY, KULTURY I SPORTU Rady Miejskiej,
które odbyło się 20 października br.,
przedstawiono informację o stanie realizacji
zadań oświatowych za ubiegły rok szkolny.**

Rok szkolny 2019/2020 to ostatni rok przenoszenia uczniów, którzy ukończyli klasę szóstą, do szkół, w których wygaszone zostały gimnazja. W roku szkolnym 2020/2021 klasy siódme zostały już w swoich szkołach, co wiązało się z dużym przemieszczeniem kadry pedagogicznej między placówkami. Praktycznie nie przeprowadzono zwolnień nauczycieli, zmienił się natomiast model ich zatrudnienia, polegający na uzupełnieniach etatów lub kilku umowach o pracę w różnych szkołach. Drugi semestr roku szkolnego 2019/2020 został całkowicie przeorganizowany ze względu na pandemię. W szkołach szybko i dosyć sprawnie wprowadzono nauczanie zdalne. Gmina pozyskała z programów rządowych dodatkowy sprzęt komputerowy, który został przekazany najbardziej potrzebującym uczniom. Rok szkolny zakończono zgodnie z planem, przeprowadzono też egzamin ósmoklasisty.

Zakończony rok szkolny przyniósł wiele wyzwań organizacyjnych, a zdobyte doświadczenia pomogły w przygotowaniu nowego roku szkolnego w formule nauczania stacjonarnego. Mimo trudnej sytuacji przeprowadzono najpotrzebniejsze remonty. Zaadaptowano m.in. pomieszczenia w Szkole Podstawowej nr 8, co pozwoliło na uruchomienie dwóch oddziałów przedszkolnych. Inwestycja w infrastrukturę przedszkolną umożliwiła znalezienie miejsca w przedszkolu i zapewnienie należytej opieki wszystkim potrzebującym dzieciom. W SP nr 8 utworzono też międzyszkolny gabinet do terapii sensorycznej (o czym pisaliśmy już w poprzednim numerze biuletynu), a wszyscy uczniowie na terenie gminy z orzeczeniem tej formy terapii są właściwie zabezpieczeni. Zgodnie z założeniami swoją działalność prowadzi również Miejski Ośrodek Gimnastyki Korekcyjnej, o którym również pisaliśmy już w poprzednim numerze.

W Gminie Czechowice-Dziedzice w 2019/2020 roku funkcjonowały 3 zespoły szkolno-przedszkolne, 11 szkół podstawowych i 10 przedszkoli. Na terenie gminy było 5 szkół z oddziałami przedszkolnymi, funkcjonuje też wspomniany ośrodek korekcyjny. Wszystkich placówek oświatowych jest 25. Ilość urodzeń w ostatnich latach w gminie oscyluje w granicach 442-515, różnice są w granicach około 12 procent. Najmniej liczny rocznik to 2019 i są to dzieci, które przyjdą do szkoły za 6 lat, co będzie miało wpływ na wysokość subwencji i ogólne koszty oświaty.

Oświata i wychowanie jako sfera życia społecznego w Gminie Czechowice-Dziedzice odgrywa fundamentalne znaczenie. Władze miasta bardzo dobrze rozumieją, że inwestycja w dzieci i młodzież to działanie długofalowe i dające wymierne korzyści w perspektywie kilkunastu (i wielu kolejnych) lat. Pierwszym etapem strategicznych działań w tej kwestii było zapewnienie wszystkim dzieciom gminy opieki przedszkolnej, co udało się osiągnąć w roku 2019. Gmina utworzyła w ostatnich czte-

rech latach dodatkowo 250 miejsc przedszkolnych (w Szkole Podstawowej nr 6 utworzono 50 miejsc, w SP nr 7 – 75, w SP nr 1 w Ligocie – 20, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1: 15 i w Przedszkolu Publicznym w Ligocie – 50 oraz w SP nr 8 – 40).

Bardzo ważnym kierunkiem działań gminy jest również stałe podnoszenie poziomu warunków pobytu dzieci w przedszkolach. Wykonano w tym celu wiele inwestycji i remontów, a na szczególną uwagę zasługują m.in. rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bronowie, termomodernizacja Przedszkola Publicznego nr 5 i PP w Zabrzegu, kapitalny remont i termomodernizacja PP nr 10, wykonanie arboretum przy ZSP nr 2 oraz budowa placu zabaw przy SP nr 6.

Oprócz inwestycji, w ciągu roku w gminnych placówkach oświatowych na bieżąco likwidowane są awarie. Najczęściej dotyczy to dachów, kanalizacji, ogrzewania i instalacji wewnętrznych. Roczny koszt usuwania awarii wynosi około 140 tysięcy złotych.

(BRM/UM | Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

WYDATKI BUDŻETU GMINY NA OŚWIATĘ (2016-2020, w zł)

	WYDATKI OGÓLEM:	SUBWENCJA:
2016	56.344.481,03	27.979.853,00
2017	58.358.673,51	29.516.997,00
2018	62.372.380,34	31.299.629,00
2019	71.047.045,00	34.091.562,00
2020	71.500.870,00	35.465.245,00

ILOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH w Gminie Czechowice-Dziedzice (2016-2020, w szt.)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Przedszkola	12	10	10	10
Szkoły podstawowe	7	11	11	11
Zespoły Szkolno-Przedszkolne	2	3	3	3
Miejski Ośrodek Gimnastyki Korekcyjnej	0	0	0	1

ILOŚĆ UCZNIÓW w placówkach oświatowych w Gminie Czechowice-Dziedzice (2016-2020, w os.)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Przedszkola	1448	1592	1580	1559
Szkoły podstawowe	2774	3102	3483	3634
Gimnazja/oddziały gimnazjalne w szkołach podstawowych (od 1.09.2017)	1133	737	352	0

ILOŚĆ ODDZIAŁÓW w placówkach oświatowych w Gminie Czechowice-Dziedzice (2016-2020, w szt.)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Przedszkola	64	69	70	81
Szkoły podstawowe	139	163	189	190
Gimnazja/oddziały gimnazjalne w szkołach podstawowych (od 1.09.2017)	47	30	15	0

Dla natury i klimatu

Jesień to okres, w którym powstaje znacząca ilość odpadów zielonych, pochodzących m.in. ze ścinanych na zimę kwiatów i roślin na rabatach kwietnych oraz ogródków tematycznych. Sezonowej pielęgnacji zostaną poddane również łąki kwietne.

naturalną ściółkę organiczną i materiał okrywowy, zabezpieczający rośliny na zimę, jak również miejsce zimowania wielu gatunków zwierząt, m.in. owadów i jeży (gałęzie i liście to znakomity budulec m.in. tzw. leży dla jeży, dzięki którym zwierzęta te mają szansę na przetrwanie zimy). Na terenie CEE nie zmarnował się tego lata

Na przełomie listopada i grudnia br. prowadzone są zabiegi pielęgnacyjne drzew w CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ, na wzgórzu zamkowym i w DOLINIE POTOKU CZECHOWICKIEGO. Wykonano również kolejne nasady. Wypielęgnowane i nowe drzewa cieszą już oczy licznych spacerowiczów.

Pozyskane z usuniętych pędów i gałęzi zrębki i część kory drzewnej wykorzystywane są do uzupełniania ściółki w rabatach kwietnych i ogródkach edukacyjnych na terenie CEE oraz do zabezpieczenia zimowego niektórych roślin, dzięki czemu nie tylko uzyskuje się efekt ekologicznego wykorzystania odpadów organicznych, ale również udanie obniża koszty utrzymania nowo powstałej inwestycji.

Wykorzystanie własnych zasobów w pracach utrzymaniowych jest w czechowickim Centrum Edukacji Ekologicznej standardem i traktowane jest jako dodatkowy, pokazowy i eksplanacyjny aspekt prowadzenia gospodarki ogrodowej, wykorzystywany w działaniach edukacyjnych realizowanych w CEE.

Pod koniec września 2020 r. przy Centrum Edukacji Ekologicznej stanął kompostownik, w którym zagospodarowywane są odpady zielone powstające na terenie obiektu w wyniku zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych na roślinach i innych prac ogrodniczych. Autorem projektu i wykonawcą jest **Józef Korczyk**, mieszkaniec Lipowca, a w budowie obiektu udział brali pracownicy CEE.

Gospodarowanie zielenią w CEE jest w pełni ekologiczne – część odpadów zielonych jest kompostowana, część zrębkowana i ściółkowana (m.in. suche gałęzie z terenu obiektu i liście), a koszona trawa jest mulczowana i stanowi naturalny nawóz, wspomagający ukorzenianie się i zagęszczanie trawników. Opadłe, jesienne liście i gałęzie są uprzątane z alejek, niemniej pozostają nadal w ekosystemie (np. na rabatach kwietnych oraz z lasku na skarpcie wzgórza zamkowego), stanowiąc

i jesieni ani nie został wywieziony ani jeden liść, ani jedno źdźbło trawy i ani jedna gałąź – wszystko jest wykorzystywane na wzór naturalnego obiegu, jaki wymyśliła natura.

O korzyściach kompostowania wielokrotnie na ten temat pisaliśmy na łamach biuletynu. To nie tylko bardzo dobry sposób na zagospodarowanie resztek roślinnych, ale również doskonała recepta na pozbycie się wielu odpadków i wytworzenie zdrowego nawozu dla roślin ogrodowych. W każdym ogrodzie podczas zabiegów pielęgnacyjnych powstaje dużo organicznych odpadów, obejmujących m.in. resztki skoszonych traw, chwastów, liści, przyciętych pędów, cienkich gałęzi i innych z gospodarstwa domowego. Najbardziej pożytecznym, ekologicznym sposobem ich utylizacji jest właśnie kompostowanie. Proces ten w najbardziej skuteczny sposób przebiega w urządzeniach do tego przeznaczonych zwanych kompostownikami.

Kompostowanie (organiczny recykling) jest naturalną metodą zagospodarowania odpadów. Kompost stanowi naturalny, bardzo cenny nawóz organiczny powstający w efekcie tlenowego rozkładu biomasy. Z pomocą w tych procesach przychodzą bakterie, termofilne promieniowce, pleśnie oraz pierścienice, głównie dżdżownice – działanie tych organizmów – w obecności tlenu, w odpowiedniej temperaturze, wilgotności i warun-

kach – pozwala rozkładać odpadki organiczne na proste składniki, łatwo przyswajalne przez nowo rozwijające się rośliny. Kompost użyźnia glebę, dostarcza jej próchnicy, spulchnia ją, dobrze napowietrza oraz utrzymuje odpowiednią dla roślin wilgotność, stanowiąc doskonały przyspieszacz wzrostu roślin. Z uwagi na jego stymulującą i zasilającą rolę, bywa nazywany przez ogrodników „czarnym złotem” albo „sercem ogrodu”. Z jednej strony kompostownik stwarza możliwość pożytecznego i proekologicznego spożytkowania organicznych odpadów, a z drugiej – daje szansę na bujny rozwój nowej roślinności.

Kompostowanie to nie tylko dbanie o ogród ale również o nasze środowisko. Co roku tysiące ton odpadów z ogrodu i kuchni jest wyrzucanych do kosza na śmieci, co zazwyczaj kończy się ich bardzo kosztowną utylizacją na Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych i jest szkodliwe dla środowiska naturalnego.

Do kompostowania nadają się wszystkie odpady ogrodowe i niektóre organiczne odpady kuchenne. Można kompostować chwasty, darń, fusy z herbaty i kawy, gałązki z żywopłotu, igły sosnowe, kwiaty i liście, skoszoną trawę, obierki warzyw i owoców, skorupki jaj (zmiażdżone) i inne odpady kuchenne, roślinne i pochodzenia zwierzęcego, a także niezadrukowaną tekturę i papier. Nie nadają się natomiast do kompostowania resztki mięsne, gdyż przyciągają szczyry. Nie należy ponadto kompostować m.in. popiołu i węgla drzewnego (z wyjątkiem popiołu powstałego ze spalania węgla drzewnego), papieru kolorowego, chorych roślin, materiałów nie ulegających rozkładowi (plastik, szkło, metale itp.), używanego żwirku dla kota (i innych zwierząt), odzwierzęcych odchodów, ścieków ani chemikaliów.

Z kolei mulczowanie to po prostu zabieg pielęgnacyjny polegający na rozdrobnieniu koszonej trawy, co pozwala na pełne lub częściowe pozostawienie jej na glebie, gdzie ulega ona rozkładowi i dostarcza substancji pokarmowych. Rozdrabnianie skoszonej trawy polepsza kondycję murawy – rozdrobniona trawa zawiera duże ilości składników pokarmowych. Dzięki temu zabiegowi w sposób naturalny nawozimy glebę na terenie CEE, a przy okazji zmniejsza się ilość odpadów z ogrodu. Dodatkowo, mulczowanie zapewnia dużo mniejsze odparowywanie wody z gleby i większą pewność, że gleba nie ulegnie erozji, a dodatkowo zmniejsza się ilość chwastów

**W CEE
przyroda
jest
na pierw-
szym
miejszu**

▷ w trawniku. Korzyści z mulczowania jest wiele – lepiej dbamy o tereny zielone, chronimy środowisko, oszczędzamy czas i pieniądze gminy. Należy pamiętać, że na terenie CEE w okresie letnim regularnie wykaszana jest tylko część trawników, reszta to tzw. łąki kwietne, służące nie tylko estetyce (kwitnące kwiaty i zioła), ale przede wszystkim zwierzętom i owadom. Warto też pamiętać, że zakończenie inwestycji nie oznacza, że na terenie CEE wszystko już jest gotowe. Wzgórze zamkowe i dolina potoku zmieniają się nie tylko w zależności od pory roku – wiele ekosystemów i znaczna część roślinności wymagają czasu, aby mogły się odpowiednio, w sposób naturalny (choć wspomagany odpowiednimi działaniami pielęgnacyjnymi) rozwinąć i ukształtować. Przykładowo – wspomniane łąki kwietne, jak również flora moczarowa czy śródleśna potrzebują nawet kilku sezonów wegetacyjnych, aby zyskać odpowiednie, założone walory przyrodnicze (obecnie, jak wspomniano, między innymi trwają w CEE zabiegi pielęgnacyjne części drzewostanu). W Centrum Edukacji Ekologicznej przewidziano miejsce dla różnych ekosystemów i środowisk, a wszystko to w celu promocji bioróżnorodności oraz edukacji ekologicznej i klimatycznej (wraz z krzewieniem walorów tzw. małej retencji, edukacją hydrofityczną i przeciwpowodziową).

Cele te CEE realizuje m.in. na lekcjach dla dzieci i młodzieży oraz stacjonarnych i wyjazdowych warsztatach terenowych (m.in. dotyczące zasad zakładania i prowadzenia ogrodów przydomowych, projektowania i prowadzenia inwestycji z dbałością o tereny zielone, jak również np. zakładania ogrodów deszczowych i hydrofitowych wysp filtracyjnych), które – o ile uda się pozyskać kolejne dofinansowanie, tym razem z funduszy norweskich – zaplanowane są do realizacji już niebawem i będą skierowane również dla dorosłych mieszkańców gminy. Planuje się również organizację przedsięwzięć i akcji promocyjno-krajoznawczych o tematyce przyrodniczej i ekologicznej, podczas których całe rodziny będą mogły poznać bogactwo przyrodnicze gminy, a nawet pomagać je pielęgnować, wzbogacać i chronić.

Pamiętajmy, że CEE to nie kolejny miejski park, lecz miejsce służące przede wszystkim ekologii i edukacji oraz roślinom i zwierzętom. Uszanujmy to spacerując po wzgórzu zamkowym i w Dolinie Potoku Czechowickiego, nie hałasując, nie śmiejąc i nie niszcząc przyrody oraz infrastruktury.

Niestety, wandalę już dali o sobie znać, regularnie niszcząc m.in. edukacyjny plac zabaw i altanę rekreacyjną w Czechowickiej Dolinie Jaskrów.

Pomimo, iż ostatecznie zdecydowano się na postawienie w dolinie potoku koszy na śmieci, pamiętajmy, że ideą inwestycji była renaturalizacja, czyli odbudowa środowiska naturalnego. Część doliny to użytek ekologiczny, a w przypadku obszarów naturalnych i chronionych normą jest, że każdy odwiedzający swoje śmieci powinien zabierać z powrotem ze sobą. Nawet, jeśli wyrzucamy śmieci do pojemników, część zwierząt ma naturalny zwyczaj podbierania ze śmietników różnych odpadów, szczególnie kolorowych i odblaskowych opakowań itp. i roznoszenia ich. Zwierzęta nie wiedzą, co to plastik, folia czy guma – część z tych odpadów jest dla nich zagrożeniem i pułapką, trafiając potem do ich żołądków, a nieraz krępując im odnoża czy wręcz powodując uduszenie. Skoro coś przyniosłeś, zabierz to z powrotem ze sobą, zwłaszcza, jeśli zostało tylko opakowanie czy pusta butelka...

Warto wiedzieć, iż teren wzgórza zamkowego pełni funkcje retencyjne i – w naturalny sposób, kaskadowo schodząc z parkingu i alei lipowej w Dolinę Potoku Czechowickiego – ma za zadanie m.in. zatrzymywać wodę deszczową spływającą do zbiorników retencyjnych i potoku, stąd podczas realizacji założono m.in. zastosowanie wyłącznie ekologicznych, przepuszczalnych i naturalnych nawierzchni, odpowiednio chłonących i zatrzymujących wody opadowe w glebie i roślinności, a zarazem realizujących naturalne i ekologiczne procesy oczyszczające i filtracyjne.

Na terenie CEE przygotowano miejsca o różnym natężeniu wilgotności, pełniące funkcje pokazowo-edukacyjne, które są dedykowane określonym typom ekosystemów i organizmów. Na wilgotnych, zacienionych skarpach o ekspozycji północnej i w obniżeniach terenu znajdą swoje miejsce właśnie m.in. te, które preferują bardziej wilgotne środowisko, natomiast wypłaszczone i nasłonecznione tereny łąk kwietnych są idealne dla owadów, w tym tzw. dzikich zapyłaczy („Pszczeli raj w CEE” to kolejny projekt, który – wspólnie z lokalnymi sympatykami przyrody, zrzeszonymi m.in. w grupie „Czechowiczanie dla przyrody” – planuje i ma zamiar realizować biuro CEE). Co istotne, część obszaru CEE to tereny podmokłe, stąd należy pamiętać, aby – dla bezpieczeństwa – nie schodzić z wyznaczonych ścieżek i alejek, o czym informują stosowne tablice ostrzegawcze. (Red.) ■

20 listopada br. w CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ stanęły trzy nowe plenerowe stoły piknikowe z siedziskami, wykonane w ramach projektu „Zapraszamy w Beskidy. Stacjonarny punkt informacji i promocji turystycznej regionu” realizowanego przez CEE wraz z Wydziałem Strategii i Rozwoju UM.

W ramach mikroprojektu, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Beskidy, w CEE od sierpnia do grudnia br. powstaje punkt obsługi ruchu turystycznego, wraz ze strefami odпочynku. Nowy punkt piknikowo-widokowy, położony w pobliżu parkingu, w cieniu lip kandelabrowych stanowiących część zabytkowej alei lipowej, jest właśnie jedną z takich stref.

Na wiosnę, gdy tylko teren przy stołach się zazieleni, a skarpę nad ścieżką pokryje m.in. roślinność okrywowa i absorpcyjna, będzie można zobaczyć końcowy efekt realizacji zadania. Oprócz trzech stołów z siedziskami, w punkcie piknikowym postawiony został 5-stanowiskowy stojak na rowery oraz kosz na śmieci. Z punktu roztacza się znakomity widok na teren CEE, w tym na alejkę poprowadzoną malowniczymi serpentynami wśród łąk kwietnych i hoteli dla owadów, ruiny „zamku” Wilczków, budynek edukacyjny i wieżę widokową. Pod wieżą stanęły kolejne 4 stojaki na rowery, każdy z pięcioma stanowiskami i miejscem do zapięcia roweru, które pozwolą rowerzystom wspiąć się na niedawno otwartą platformę widokową bez obaw o bezpieczeństwo swojego pojazdu. Wszystko zaś utrzymane jest w konwencji ekolo- ▶

Nowy punkt piknikowo-widokowy i miejsko-regionalny PUNKT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

gicznej, dopasowanej optycznie i stylistycznie do terenu i budynku edukacyjnego CEE – bryły wolno stojących urządzeń plenerowych są trwałe, stabilne i bezpieczne, a materiałami dominującymi są surowy beton (z zastosowaniem naturalnego, płukanego kruszywa), drewno o naturalnych odcieniach oraz stal. Elementy tzw. małej architektury są osadzone wyłącznie napowierzchniowo, bez ingerencji w grunt, fundamentów czy kotwienia, jednak ich gabaryty oraz duży ciężar zapewniają możliwość bezpiecznego korzystania. Dodatkowo, bezpieczeństwa na terenie punktu strzegą kamery, w tym monitoring miejski, prowadzony 24 godziny na dobę przez Straż Miejską.

Więcej w przyszłym roku

W przyszłym roku, w ramach kolejnego projektu realizowanego w Centrum Edukacji Ekologicznej, tym razem polsko-słowackiego (partnerem ma być słowacki Rajec – miasto partnerskie Czechowice-Dziedzic), na który złożono wniosek aplikacyjny, planowane jest postawienie w CEE – w pobliżu ruin i wieży widokowej – kolejnych 6 stołów plenerowych z siedziskami oraz 10 ławek plenerowych i 6 podobnych stojaków na rowery, w sumie więc jest szansa, że w najbliższym czasie w Centrum Edukacji Ekologicznej i przy Punkcie Informacji Turystycznej przybędzie miejsc „parkingowych” dla 55 rowerów. Teren CEE ma zostać również doposażony w 6 donic i tyleż kolejnych koszy na śmieci, a wszystko to z 90% dofinansowa-

niem, dzięki któremu Gmina Czechowice-Dziedzice poniesie tylko 10% kosztów wykonania tej – tak potrzebnej w tym miejscu – infrastruktury. Obecnie trwa oczekiwanie na rozstrzygnięcie konkursu i decyzję o przyznaniu dofinansowania.

Punkt Informacji Turystycznej

Wewnątrz budynku CEE doposażono już również stanowisko Punktu Informacji Turystycznej, o którym szeroko pisaliśmy w poprzednim

numerze biuletynu, m.in. o fotele i siedziska modułowe, stojaki na ulotki i foldery, donice i rośliny ozdobne. Pełne uruchomienie stanowiska – o ile oczywiście ograniczenia epidemiczne pozwolą – planowane jest na rok przyszły. Stoisko Punktu Informacji Turystycznej uzupełni ofertę i działalność edukacyjną i przyrodniczo-krajoznawczą Centrum Edukacji Ekologicznej, w którym pierwsze szkolne zajęcia edukacyjne (z udziałem m.in. uczniów SP nr 3 z Ligoty) i przedsięwzięcia krajoznawcze (rajd rowerowy) odbywały się już we wrześniu. Ofertę edukacyjną CEE przeznaczoną dla placówek oświatowych opisano w innym artykule w biuletynie i można ją znaleźć na stronie internetowej

CIĄG DALSZY NA STRONIE 16

Mikroprojekt, w ramach którego wyposażony jest Punkt Informacji Turystycznej w CEE i dzięki któremu wykonane zostały m.in. stoły plenerowe, jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Beskidy.

Trzy stoły piknikowe z siedziskami, pięć stojaków rowerowych i kosz na śmieci wzbogaciły w listopadzie teren CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.

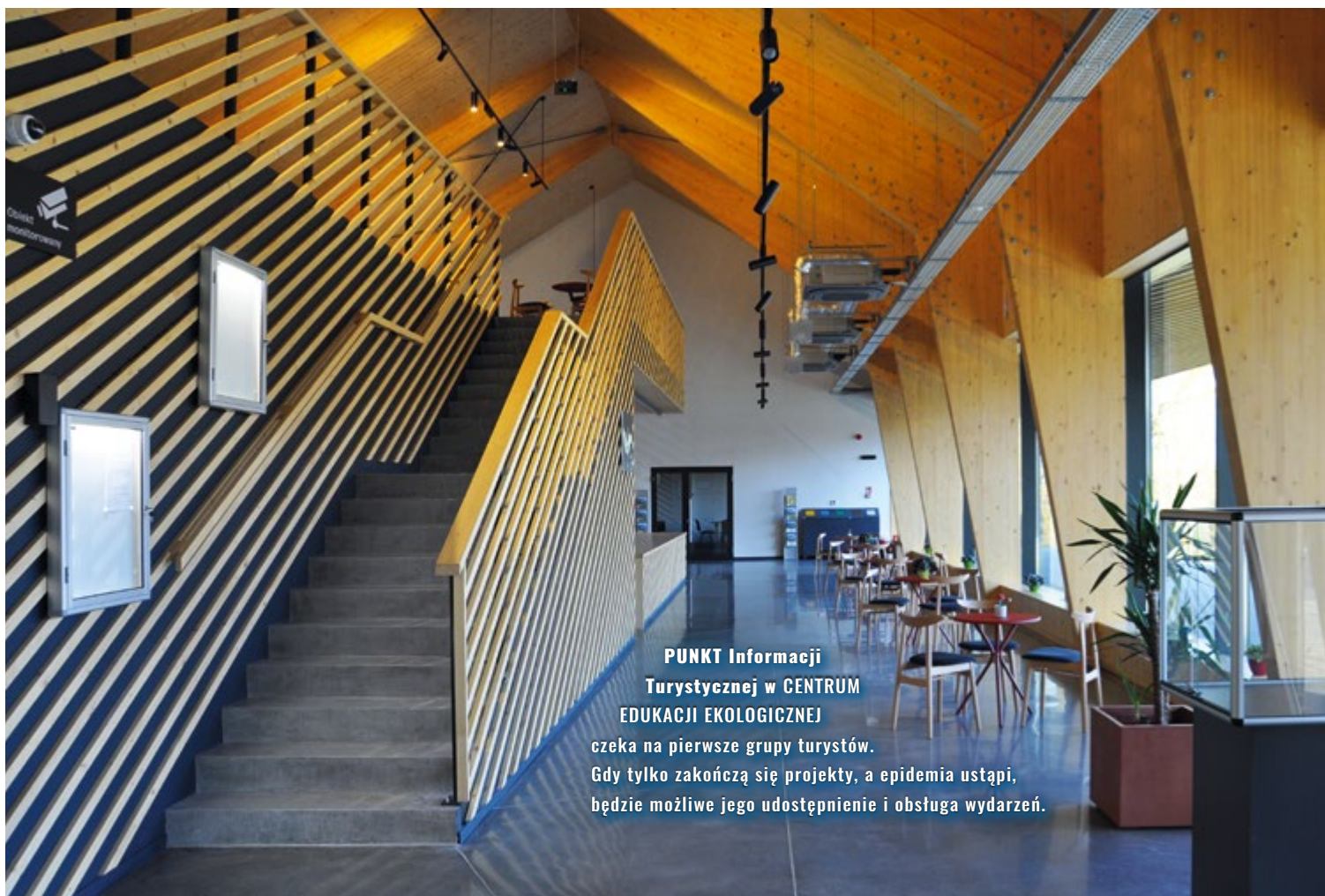

▷ obiektu. W poprzednim numerze biuletynu CEE zaprosiło również uczniów do współpracy w prowadzeniu tematycznych ogródków edukacyjnych, znajdujących się na terenie obiektu.

W przyszłym roku projekt „Zapraszamy w Beskidy. Stacjonarny punkt informacji i promocji turystycznej regionu” znajdzie kontynuację w postaci budowy mobilnego Punktu Informacji Turystycznej (I-X 2021). Oba projekty zostały przygotowane i złożone na początku 2020 roku i – po pozytywnej ocenie – uzyskały dofinansowanie z Euroregionu Beskidy w lipcu br. Są to projekty transgraniczne, a partnerem naszej gminy w projekcie jest czeskie miasto Frýdlant nad Ostravicí. Całkowite wydatki kwalifikowane w ramach projektu to 35.294,09 EUR, w tym dofinansowanie z EFRR w wyso-

FOT. RED

**PUNKT Informacji
Turystycznej w CENTRUM
EDUKACJI EKOLOGICZNEJ**

czeka na pierwsze grupy turystów.

Gdy tylko zakończą się projekty, a epidemia ustąpi,
będzie możliwe jego udostępnienie i obsługa wydarzeń.

kości 29.999,97 EUR (85%) oraz z budżetu państwa w kwocie 1.764,70 EUR (5%). Zadanie jest realizowane od sierpnia do grudnia 2020 roku. Mikroprojekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Beskidy.

W parze z edukacją

Budynek CEE, jako obiekt edukacyjno-administracyjny, przeznaczony jest – zgodnie z nazwą i założeniami projektu budowy Centrum Edukacji Ekologicznej i rewitalizacji Doliny Potoku Czechowickiego – do realizacji wydarzeń edukacyjnych, lekcji i warsztatów (m.in. edukacyjnych, przyrodniczych i krajoznawczych, w tym z zakresu bioróżnorodności, edukacji klimatycznej i regionalizmu) dla dzieci i młodzieży, warsztatów dydaktycznych, wykładów i szkoleń oraz niewielkich, okazjonalnych ekspozycji, uzupełniających ofertę edukacyjną obiektu. W budynku znajduje się sala wykładowo-konferencyjna, wyposażona w sprzęt projekcyjny i multimedialny, jak również hol – pełniący również rolę foyer – z toaletami, szatnią, antresolą i przestrzenią ekspozycyjną oraz strefą recepcyjno-obługową, przeznaczoną do organizacji wydarzeń promocyjno-edukacyjnych i szkoleniowych, jak również prowadzenia innych wydarzeń i imprez okolicznościowych, takich jak np. koncerty oraz inne wydarzenia kulturalne, sportowo-rekreacyjne i krajoznawcze (m.in. pikniki czy rajdy piesze i rowerowe).

Zajęcia edukacyjne w Centrum Edukacji Ekologicznej prowadzone są jednak również – i przede wszystkim – w formie plenerowej, na terenie całego kompleksu edukacyjno-rekreacyjnego CEE, obejmującego – oprócz wzgórza zamkowego – również Dolinę Potoku Czechowickiego, wraz m.in. ze zbiornikami retencyjnymi z edukacyjnymi miniaturami zapór wodnych i pokazowymi urządzeniami hydrologicznymi, ścieżką dydaktyczną, edukacyjnym placem zabaw oraz użytkiem ekologicznym „Czechowicka Dolina Jaskrów”, ze ścieżką na palach i altaną rekreacyjną. Korzystanie z punktu piknikowo-obserwacyjnego dodatkowo wzbogaci i urozmaici ofertę prowadzonych przez CEE zajęć terenowych, ale powinno również przypaść do gustu turystom – dla których nowo powstający punkt jest dedykowany – oraz liczny spacerowiczom. (Red.) ■

EDUKACJA z historią w tle

Oddane niedawno do użytku CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ jest obiektem, w którym szczególny nacisk jest kładziony na przekazywanie wiedzy o EKOLOGII, BIORÓŻNORODNOŚCI I OCHRONIE PRZYRODY oraz o przyrodniczych, kulturowych, krajoznawczych i rekreacyjnych walorach gminy.

CEE jest obiektem edukacyjnym, którego oferta skierowana jest głównie do grup zorganizowanych – przede wszystkim szkolnych i przedszkolnych – pod opieką wychowawców. Nie oznacza to jednak, że CEE jest niedostępne dla starszych mieszkańców oraz przyjezdnych – część wydarzeń będzie organizowana również dla osób w pełni wieku i całych rodzin, zarówno dla czechowiczów, jak i gości. Oprócz zajęć typowo edukacyjnych na terenie centrum prowadzone będą również liczne warsztaty, szkolenia i konferencje oraz prezentowane ekspozycje tematyczne – możliwość taką daje sala wykładowo-konferencyjna na kilkadziesiąt osób, wyposażona w sprzęt multimedialny i nagłośnieniowy (monitor multimedialny, projektor, wizualizer itp.), klimatyczna antresola studyjna, przestrzeń ekspozycyjna z gablotami, witrynami i prezentarami oraz – przede wszystkim – natura i malownicze plenery. Zarówno przestrzeń konferencyjna, jak i ekspozycyjna – wraz z zapleczem obsługowo-wypoczynkowym, sanitarnym i foyer – będą mogły być wynajmowane i udostępniane w celu organizacji różnych wydarzeń o szerokiej tematyce związanej z celami realizowanymi przez obiekt.

Wśród przygotowanych zajęć edukacyjnych znajdują się zajęcia o tematyce przyrodniczo-ekologicznej, hydrologiczno-geograficznej, historyczno-kulturowej oraz regionalnej. Ofertę edukacyjną uzupełniają zajęcia warsztatowe – stacjonarne i wyjazdowe – zwią-

zane również m.in. z tematyką ogrodniczą (opieka nad ogródkami i kwiatami i kwiatami tematycznymi – pisaliśmy o tym w poprzednim numerze biuletynu), krajoznawczą i turystyczną, realizowane również we współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami oraz grupami zapaleńców i pasjonatów.

Aspekty przyrodniczo-ekologiczne poruszają m.in. zajęcia pt. „Łąki kwietne – dom wielu mieszkańców”. Ich celem jest kształtowanie wiedzy na temat owadów zamieszkujących łąki oraz ich znaczenia w ekosystemie. Każdy z nas wielokrotnie widział owady siedzące na kwiatach ale czy znaliśmy ich nazwę gatunkową? Dzięki tym zajęciom uczniowie poznają wiele gatunków owadów zapylających oraz dowiedzą się, dlaczego należy je chronić. Zapoznają się z zasadami funkcjonowania, koszenia i pielęgnacji łąk kwietnych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie budynku edukacyjnego, a będących domem wielu pożytecznych owadów.

Zajęcia „Co w trawie piszczy” skupiają się z kolei na tematyce gatunków zwierząt zamieszkujących łąki i zarośla na terenie CEE. Różne gatunki zwierząt łączy skomplikowana sieć zależności, a każdy gatunek pełni ważną rolę w przyrodzie i jego zniknięcie spowodowałoby ogromne zmiany w ekosystemie. Podobnie, bogactwo gatunków ptaków zamieszkujących tereny CEE i gminy daje możliwość realizacji zajęć na temat ich trybu życia, zależności międzygatunkowych, miejsc gniazdowania, żerowania oraz roli w ekosystemie (zajęcia „Mieszkańcy koron drzew i krzewów – ptaki z okolicy”). Gęsto zadrzewiony teren, w którego skład wchodzi zbiorniki wodne oraz potok, dają możliwość obserwacji różnych gatunków w ich naturalnych siedliskach. A przy odrobinie szczęścia... Widok zimorodka polującego nad taflą wody na pewno pozostanie na długo w pamięci, a majestatyczna czapla stojąca przy brzegu zachwyci każdego. Z kolei zajęcia pt. „Pszczola

▷ – pracowity mieszkaniec łąk i pól” to okazja do poznania roli jednego z głównych gatunków owadów zapylających – pszczoły – w jego środowisku. Nie każdy wie, że rodzinę pszczoł łączy skomplikowana sieć zależności, a każdy osobnik ma przypisaną rolę i pełni bardzo ważną funkcję w ulu. Podczas tych zajęć uczestnicy nie tylko poznają hierarchię obowiązującą w pszczelim domu, ale również dowiedzą się, jak zmienia się aktywność jego mieszkańców w ciągu roku. Dzieci będą miały okazję dowiedzieć się też m.in., że choć powszechnie znanym produktem pszczelim jest miód, to nie tylko on jest wykorzystywany przez człowieka – pyłek, propolis, jad pszczoły, mleczko pszczoły oraz wosk mają szerokie zastosowanie w przemyśle spożywczym i kosmetycznym.

Tematyka historyczna poruszana jest m.in. przez zajęcia pt. „Wzgórze zamkowe – przeszłość na wyciągnięcie ręki”. Centrum Edukacji Ekologicznej znajduje się w najstarszej części miasta, w otoczeniu zabytków, w miejscu, z którym związane jest wiele legend i podań Czechowic-Dziedzic. To o tych terenach opowiada m.in. „Legenda o Czarnej Pani” oraz „Podanie o Księżu Sokołowskim”. W ramach tych zajęć uczestnicy poznają lokalną historię i najważniejsze zabytki okolicy (m.in. kościół pw. Świętej Katarzyny, Pałac Kotulińskich) oraz związane z nimi legendy. Grupy odwiedzające CEE i powstający tutaj Punkt Informacji Turystycznej (więcej na ten temat – w odrębnym artykule) uzyskują również wiedzę o geograficznych i ekonomicznych walorach naszej gminy, warunkach naturalnych i terenowych, miastach partnerskich i euroregionie, demografii i ekonomii gminy, rolnictwie i przemyśle czy inwestycjach. Zapoznają się z lokalną bazą komunikacyjną i zaopatrzeniową, zagospodarowaniem przestrzennym, uwarunkowaniami rynku pracy i prowadzenia przedsiębiorczości, polityką społeczną oraz współpracą międzynarodową, miastami partnerskimi Czechowic-Dziedzic i bazą kulturowo-oświatową (zajęcia pt. „Euroregionalnie czy lokalnie – Czechowice-Dziedzice na mapie wczoraj i dziś”). „Poznajemy naszą gminę, czyli o turystyce i krajoznawstwie” to z kolei zajęcia skupiające się na turystyce regionu, zarówno pieszej jak i rowerowej. Wbrew pozorom, Gmina Czechowice-Dziedzice to nie tylko przemysł, ale również bogactwo miejsc, w których można ekologicznie i „oko w oko” z naturą spędzić czas na spacerach czy wycieczkach rowerowych, w otoczeniu bujnej przyrody, zieleńi i wśród śpiewu ptaków. Czasem

FOT. PVPRODUCTIONS / FREEPK.COM / ZDJĘCIE ILUSTRACYJNE

szukamy daleko tego, co okazuje się być na wyciągnięcie ręki, trzeba tylko wiedzieć, gdzie szukać... Dzięki ulokowaniu w obiekcie i prowadzeniu przez CEE Punktu Informacji Turystycznej i promocji regionu, uczestnicy zajęć mają okazję poznać także m.in. infrastrukturę szlakową i turystyczną nie tylko gminy, ale również regionu (szlaki turystyczne i trasy rowerowe) oraz różnorodność naturalną i kulturową pogranicza trzech państw (Euroregion Beskidy). Gminne i regionalne trasy rowerowe, szlaki turystyczne i historyczne (np. Szlak dziedzictwa Czechowic-Dziedzic) i ścieżki edukacyjne (np. leśna ścieżka edukacyjna w Zabrzegu) to plenerowa oferta naszej gminy, którą warto promować, nie tylko wśród młodego pokolenia, zachęcając do aktywnych form nauki i spędzania wolnego czasu. Zajęcia te mają na celu zachęcenie do uprawiania krajoznawstwa i turystyki w jego ekologicznych oraz przyjaznych naturze formach, a nauka czytania mapy turystycznej i poznanie tajników orientacji terenowej i bezpiecznego zachowania i poruszania się w terenie – również z poszanowaniem siedlisk roślin i zwierząt, nie tylko tych odwiedzanych w rezerwach i użytkach ekologicznych – to kwestie, o których wiedzę warto przekazywać i zaszczepiać. Tematykę przyrodniczo-hydrologiczną poruszają zajęcia „Miejskie środo-

wisko wodne czyli praktyczne i estetyczne aspekty retencji wód w terenie zabudowanym” oraz „Dolina trzech zapór”. Pierwsze z nich mają na celu poznanie różnych aspektów retencji wód opadowych w środowisku miejskim m.in. na przykładzie państw zachodniej i północnej Europy –

Bogactwo przyrodnicze i historyczne terenu, na którym znajduje się CEE – wzgórze zamkowe i Dolina Potoku Czechowickiego – to idealna sceneria do zajęć o ekologii, przyrodzie i GMI-NIE, na jej najstarszym historycznie terenie, pozwalająca na wskrzeszenie i budowanie lokalnego patriotyzmu oraz więzi z naszą MAŁĄ OJCZYZNĄ.

uczestnicy poznają sposoby zagospodarowywania wód deszczowych, pojęcie miejskiej wyspy ciepła, absorpcji i infiltracji wód (np. na przykładzie ogrodów deszczowych). W CEE w przystępny sposób przedstawiana jest również polityka gminy w zakresie zagospodarowania wód deszczowych (niebiesko-zielona gmina), dzięki czemu już od najmłodszych lat budowana jest świadomość kli-

matyczna. Celem zajęć „Dolina trzech zapór” jest natomiast zapoznanie się z warunkami hydrologicznymi terenu CEE i Doliny Potoku Czechowickiego, gdzie znajdują się miniatury trzech zapór wodnych – obiektów, które w oryginalne można oglądać w Wapienicy, Goczałkowicach oraz Czańcu. Zapory stanowiące pierwowzory instalacji w CEE pełnią bardzo ważne zadania, do których należą nie tylko ochrona przeciwpowodziowa czy magazynowanie wody. Obecność w CEE użytku ekologicznego „Czechowicka Dolina Jaskrów” daje możliwość pokazania uczestnikom zajęć edukacyjnych terenu bagienne-

▷ go i naturalnego środowiska występowania łągu olszowo-jesionowego, filtrującego i zatrzymującego wodę, wykazującego tym samym duże właściwości retencyjne i przeciwpowodziowe. Nazwie doliny dały początek występujące na jej terenie jaskry, w tym jaskier kosmaty – niezwykle cenny i bardzo rzadko występujący gatunek na terenie województwa.

Zajęcia edukacyjne prowadzone na terenie CEE wzbogacone są o część warsztatową, odbywającą się zarówno w budynku edukacyjnym, jak i w terenie (w zależności od warunków). Obejmują one zajęcia z mapą, dyskusje i rajdy krajoznawczo-edukacyjne, spacery ścieżkami dydaktycznymi i prezentacje zasad działania wybranych instalacji znajdujących się na terenie CEE, z wykorzystaniem których funkcjonuje obiekt (m.in. wykorzystujących energię odnawialną – instalacje solarne, fotowoltaika, pompa ciepła, rekuperacja itp.) oraz technik ekologicznego gospodarowania w obiekcie (również piszemy o tym w osobnym artykule). Przekazywanie i utrwalanie wiedzy na temat roślin i zwierząt uzupełnia możliwość poznania ich w terenie – w stanie naturalnym – i obcowania z nimi nieraz niemalże „oko w oko”...

To tylko wstęp i początek, a oferta zajęć edukacyjnych jest cały czas wzbogacana i rozwijana. Bogactwo przyrodnicze i historyczne terenu, na którym znajduje się CEE – wzgórze zamkowe i Dolina Potoku Czechowickiego – umożliwiają prowadzenie zajęć w ciekawy sposób, a krzewienie historii naszej gminy, na jej najstarszym historycznie terenie, pozwoli na zaszczerpienie, wskrzeszenie i budowanie lokalnego patriotyzmu oraz więzi z naszą Małą Ojczyzną. Zapraszamy!

Obecna, trudna sytuacja epidemiczna, rygory nauki zdalnej i przepisy sanitarne aktualnie uniemożliwiają prowadzenie stacjonarnych zajęć i wydarzeń w CEE, jednak mamy nadzieję, że szybko się to zmieni. Aktualne informacje można znaleźć na stronach internetowych gminy i CEE. (JOANNA ZĄBEK/CEE, Red.) ■

FOT. RENATA NAWROCKA

Jubileuszowy obelisk

Obelisk upamiętniający 100-LECIE ZAŚLUBIN POLSKI Z MORZEM stanął na terenie kajakowni nad czechowickim stawem „Kopalniok”.

Uchwałą Sejmu RP rok 2020 został ustanowiony „Rokiem zaślubin Polski z morzem w Pucku”. Wspominamy w ten sposób wydarzenia z 1920 roku w Pucku, kiedy generał **Józef Haller**, na czele swoich żołnierzy z Błękitnej Armii, poprzez wrzucenie ślubnej obrączki w fale Bałtyku i zanurzenie sztandaru Wojska Polskiego w jego wodach, dokonał symbolicznego przywrócenia Polsce morza. Wydarzenie to zostało ponownie po zakończeniu walki na Wale Pomorskim, w 1945 roku. Wtedy to, w Kołobrzegu ponownie „poślubiono” Morze Bałtyckie Polsce.

W roku jubileuszowym, z inicjatywy oraz dzięki osobistemu zaangażowaniu czechowiczanki **Edwarda Szpoczka** z Ligi Morskiej i Rzecznej Oddział w Bielsku-Białej, na terenie kajakowni stanął obelisk

Wystawa w MBP upamiętniająca rocznicę.

upamiętniający wydarzenia sprzed 100 oraz 75 lat. Na obelisku znalazła się tablica pamiątkowa oraz oryginalna kotwica, podarowana miastu przez kpt. **Jerzego Pielacińskiego** staraniem wspomnianego

Edwarda Szpoczka. Wykonanie obelisku zostało wsparte środkami Zarządów Osiedli: Barbara, Północ, Dziedzice, Tomaszówka oraz Południe.

Miejsce postawienia obelisku nie jest przypadkowe. To właśnie nad czechowickim „Kopalniokiem” odbywały się niegdyś organizowane przez Ligę Morską i Rzeczną, a następnie Ligę Morską i Kolonialną obchody Święta Morza. To tu – z inicjatywy miłośników morza skupionych w czechowickim kole Ligi działającym przy KWK „Silesia” – wybudowano latarnię morską oraz model niszczyciela ORP „Grom”, które w okresie międzywojennym były atrakcją Czechowic i Dziedzic.

W przededniu kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości planowano uroczyste odsłonięcie jubileuszowego obelisku, które nie doszło do skutku w związku z pogarszającą się sytuacją epidemiczną oraz wprowadzonymi przez rząd obostrzeniami.

W nowym gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej, przy ulicy Paderewskiego w Czechowicach-Dziedzicach, stanęła natomiast wystawa „2020 Rokiem zaślubin Polski z morzem”, dostępna w godzinach otwarcia MBP.

(ŁUKASZ PIĄTEK/WP/UM | Red.) ■

FOT. MBP

URZĄD MIEJSKI

w Czechowicach-Dziedzicach

Plac Jana Pawła II 1

43-502 Czechowice-Dziedzice

tel. 32 21 471 10 Fax. 32 21 471 82

e-mail: um@um.czechowice-dziedzice.pl

www.czechowice-dziedzice.pl

GODZINY PRACY:

poniedziałek-środa 7:30-15:30

czwartek 7:30-17:30

piątek 7:30-13:30

w soboty, niedziele i święta nieczynny

DYŻURY:

Burmistrz Czechowic-Dziedzic

Marian Błachut

i jego zastępcy

Maciej Kołoczek i Paweł Mrowiec

przyjmują mieszkańców w ramach skarg i wniosków w każdy:

poniedziałek 14:00-16:00 pok. 201

czwartek 14:00-16:00 pok. 201

Wymagane są wcześniejsze zapisy tel. 32 21 47 132

Przewodniczący Rady Miejskiej

Damian Żelazny

i Wiceprzewodniczący

Bartłomiej Fajfer

przyjmują mieszkańców w każdy:

czwartek 15:30-16:30 pok. 206

Radni miejscy, powiatowi i wojewódzcy

przyjmują mieszkańców w ramach swoich dyżurów, których bieżąco aktualizowana lista znajduje się na stronie

www.bip.czechowice-dziedzice.pl

TELEFONY ALARMOWE:

- Numer alarmowy z tel. kom. i stacj: 112
- Pogotowie ratunkowe: 999 lub 32 215 20 00
- Straż pożarna: 998
- Policja: 997 Komisariat Policji: 32 214 88 10
- Straż Miejska: 986 lub 32 215 54 92
- PCK Grupa Ratownictwa: 669 881 302
- Niebieska Linia: 0 801 120 002
- Og. Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ogólnopolski nr ratunk. w górach: 601 100 300
- GOPR - grupa beskidzka: 985, 33 829 69 00
- Ogólnopolski nr ratunk. nad wodą: 601 100 100
- Śląskie WOPR: 500 543 210
- Na wypadek kłęski żywiołowej: 32 214 71 66
- Pogotowie ciepłownicze: 993 lub 32 215 21 51
- Pogotowie energetyczne: 991
- Pogotowie gazowe: 992
- Telefon zaufania: 988
- Informacja telefoniczna: 118 913
- Wodociągi i kanalizacja:
32 215 37 17 (PWik) oraz 32 215 31 71 (PIM)
zgłoszenia awarii (całodobowo): 994 (bezpłatny)
oraz 32 215 31 71, 32 215 21 51, 601 312 877
- Schronisko dla zwierząt: 33 814 18 18 lub 663 902 733
- Powiatowy Lekarz Weterynarii: 33 496 01 80
- Informacja PKM: 32 215 91 78
- Informacja PKP:
PKP Intercity S.A. - 703 200 200
Przewozy Regionalne Sp. z o.o. - 703 20 20 20
Koleje Śląskie Sp. z o.o. - 32 428 88 88
Koleje Małopolskie Sp. z o.o. - 703 20 20 25

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC jest czasopismem bezpłatnym, kolportowanym w kilkudziesięciu punktach na terenie miasta i gminy.

Zapraszamy do następujących punktów kolportażu biuletynu:

CENTRUM MIASTA – osiedla CENTRUM, LESISKO

Urząd Miejski - Pl. Jana Pawła II 1 (oraz inne wydziały)

Cukiernia ASTERIA i Kawiarnia MALINOWA - AMBASADA SŁODKOŚCI - Pl. Jana Pawła II 4/2

Miejski Dom Kultury - Niepodległości 42

Powiatowy Urząd Pracy Filia w Czechowicach-Dziedzicach - Kopcia 1

Punkt Obsługi Finansowej POLCAS - Słowackiego 13

Sklep SPOŁEM DELIKATESY - Kolejowa 1

Punkt Sprzedaży Biletów PKM - Towarowa (przy płycie dworca autob.)

Kiosk WEST - Towarowa 2 (przy płycie dworca autob.)

Sklep SPOŁEM NASZ DOM - Słowackiego 24

Sklep SPOŁEM - Konopnickiej 1

Centrum Języków Obcych BEST - Kolejowa 15

Sklep PARTNER RTV-AGD - Sobieskiego 10 (przy placu targowym)

Ośrodek Pomocy Społecznej - Kolejowa 37

PROPER Palarnia Kawy i Kawiarnia Proper COFFEE & MORE - Kolejowa 17

Sklep SPOŁEM SUBIEKT - Sobieskiego 86

AGENCJA UBEZPIECZENIOWA Marcin Maleszyk - Niepodległości 24

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Pływalnia WODNIK - Legionów (obok Ronda AK i NSZ)

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Stadion - Legionów 145

Administracja Zasobów Komunalnych - Legionów 85

PÓŁNOC MIASTA – osiedla RENARDOWICE, PÓŁNOC, BARBARA, DZIEDZICE

Urząd Skarbowy w Czechowicach-Dziedzicach - Nad Białką 1a

Sklep SPOŁEM - Górnicza 67

Kiosk Prasowy i Wielobranżowy - Węglowa (przy przystanku autobusowym)

Sklep Wielobranżowy ŻABKA - Michałowicza 6c

Dom Handlowy DZIEDZIC - Szkolna 40

Sklep SPOŁEM WALCOWNIK - Traugutta 19

Cukiernia i Kawiarnia CZEKOLADOWA - Traugutta 29

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej - Drzymały 16

Sklep LEWIATAN - Legionów 20 (przy skrzyżowaniu z Waryńskiego)

GROSZEK - Waryńskiego 30b (przy skrzyżowaniu z Ochodzką)

POŁUDNIE MIASTA – osiedla TOMASZÓWKA, GÓRNE, POŁUDNIE

Sklep SPOŁEM WANDA - Łukasiewicza 57

Sklep SPOŁEM - Łukasiewicza 2

AUTOTEST Stacja Kontroli Pojazdów - Kopernika 3

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 3 - Legionów 187

Sklep Spożywczy DELFIN - Legionów 158

Sklep SPOŁEM IWONA - Legionów 191

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Podlarysz 2

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Lipowska 72 (przy skrzyżowaniu z DK-1)

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Zamkowa 74 (w Strażnicy OSP)

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Mazańcówicka 64

Urząd Celny w Bielsku-Białej Oddział w Czechowicach-Dziedzicach - Mazańcówicka 70

Sklep Spożywczy NA GÓRNYCH - Mazańcówicka 98p

GMINA – sołectwa LIGOTA, BRONÓW, ZABRZEG

Sklep Spożywczy - Czechowicka 4, LIGOTA BURZEJ

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Burzej - Bory 2, LIGOTA BURZEJ

TRÓJKA SC - Bielska 5, LIGOTA CENTRUM

Delikatesy Wiejskie - Bielska 2, LIGOTA CENTRUM

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Ligota Centrum - Wapienicka 1, LIGOTA CENTRUM

Sklep Spożywczy - A.Czyża 1 (skrzyżowanie z Międzyrzeczką), BRONÓW

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Bronów - A.Czyża 12, BRONÓW

Delikatesy Wiejskie - Jaworowa 1, LIGOTA MILIARDOWICE

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Miliardowice - Miliardowicka 68, LIGOTA MILIARDOWICE

Sklep Spożywczy (LEWIATAN) - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Sklep Spożywczo-Przemysłowy AGMA Renata Pocięgiel - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Apteka NA WIDNEJ - Widna 1, ZABRZEG

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Zabrzeg - Gminna, ZABRZEG

Zapraszamy do współpracy – tel. 32 450 74 84